

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL

Indult PÉTER PÁL Pénzesen 14. Decemberben 1792.

Az Arany Gyapjas vitézek Rendjének ő Felsége által közelebb ki-hirdettetett ujj tagjai, az ő Felsége 2 testvérjein *Antal* és *János* fő Hertzegeken kívül, a' kik ezen Rendnek közelebb múlt Vasárnapi innepén-is itt a' F. Udvarnál jelen valának, ezek: u. m. V. Státus Cancellárius Gróf *Cobentzl Filep*, H. *Lobkovitz August*, és Gr. *Dominik Kaunitz Questenburg*: a' jelen nem lévő ujjanon ki nevezettek pedig, Gr. *Metternich*, F. Marschal Gr. *Pellegrini*, H. *Chimai*, Gr. *Witzek* és Gr. *Palavicini*.

Noha *Béts* Városza és vidéke az itt igen gyakran uralkodó szélveszekről eléggé esmeretes, azt csak ugyan meg-jegyzették az idén a' *Bétsi* idő vizsgáló tudósok, hogy az ő emlékezetekre olyan iszonyu szélveszek *Bétsben* és *Béts* körül még eddig nem kegyetlenkedtenek, mint az idén már valami fél esztendőtol fogva igen gyakran.

A Tsatároz piatzokról.

Lüttich 28. Nov. — A' Frantzia tábor tegnap a' Gen. *Dümurier* vezérlése alatt ezen városnak szomszédságában meg érkeztén, az Austriaiak a' városból ennek azonnal ellene indulána, és a' tsata igen kemény ágyuzások között, dél utáni 1 órától fogva 5-tig tartta. Végezetre az Austriaiak kéntelenítettvén hátat adni, magokat a' városon és a' *Mosa* vizén keresztül *Limburg* felé vissza vonták, a' melly ő hátrálások tegnapi 6 órától fogva, ma reggelig tartta. A' Frantziák Patrolljai 7 órakor, az ő előll-járó Sergeik pedig az után 10-kor szállának bé *Lüttich* városába.

Achen 29. Nov. — A' *Lüttichi* Kánonikusok *Capituluma* 27-dikben, maga pedig a' Püspök tegnap jó reggel ide *Achenbe* érkezék. A' Püspök ugyan tulajdon képpen szólva, itt tsak keresztül útozott, és további útját *Düren* városa felé vette a' *Jülichi* Hertzegségbe.

A' *Frankfurtban* és *Frankfurt* körül Decembernek 2-dikán esett tsatározások iránt ezek az ujjabb és bizonyosabb tudósításaink: — „

„ Hogy a' Gen. *Cüstin* fija fogságra esett legyen, nem igaz. Hogy Hertzeg *Hohenlohe* a' hegyeken lévő Sántzaikat a' Frantziáknak el-foglalván, nékiek hátok megé került volna, ez-is tsak hirnek maradott, melly szerint nem vólt igaz. A' Frantziák két versben kínáltattanak-meg, hogy magokat fogságra adgyák fel, és minekutánna nékiek ezen ajánlást másodsor is el nem fogadni tettett volna, az után kezdetek a' *Pruszszus* és *Haszszus* Sergek a' városnak ágyuzásához. Az ágyuzás igen kemény vólt. A' városban sok helyekre és házakra hullottanak Bombák és ágyu golyóbisok, a' többek között a' Dominikánusok Klastromára is. — A' sebesekek között vagyon a' *Heszzen-Philipstadt* Hertzeg is bizonyoson. A' *Frankfurtiak* ijedségit a' tsata alatt, lehetetlen le-irni. A' vólt *Frank-*

Frankfurti Komendáns *Van Helden* két *Hafszus* tisztek által őriztetik. „

A' *Frankfurti* és *Hannau* magános Levelek még emlékeznek némelly ide tartozó környülállásokról mellyek között ezek a' nevezetesebbek: — „ A' Pruszszus Sergek 3 csoportokban közelitettnek *Frankfurt* felé. Egyiket ezek között a' Pruszszus Korona örökös Hertzeg, *Wiszbádenen* keresztül — a' másikat maga a' Király *Homburgon* — a' harmadikat pedig a' Király fia *Friedbergen* keresztül. Az utolsónak útján érkeztenek azok a' *Hafsziai* Sergek is, mellyek a' *Gieszzen* felől jövő, és a' Pruszszus Király által Nov. 29 dikén *Homburgban* megmustrálatott *Hessen-Darmstadt* Sergekkel magokat egyesítették. Ezen külömb-külömb féle ellenseges csoportok a' magok útjokban tanált Frantzia vigyázó Sergeket rész szerint mindenütt vagy visszaverték, vagy elfogták. *Bergenben* 12 lovas és 60 gyalog Frantziák állottanak, a' kik leg-tovább oltalmazták magokat, egy *Hafszus* tisztet is egy néhányad magával meg öltének, de minekutanna ök is magok között 12-töt elvesztettének volna, magokat fogságra adni kéntelenítettének. — A' Frantziák száma, kik *Frankfurtba* szorittattanak vala, némelyektől 800-ra, némelyektől 1500-ra, másoktól 2000-re, másoktól 3000-re tétették. Midőn egy Dobos Dec. 2 dikán reggel 2 dikszor hozzájok bé küldetett, és az ő magok' önként való fel-adása elejébe terjesztett volna, igen álhatatos és kevély hangon feleltének, és dobot üttetvén, a' vár fokaira ki-rukkoltanak, a' hol minden ágyu nélkült vitézül oltalmazták magokat. — 9 órától fogva 10 ig már 2 kapuk valának bé rontatva, és iszonyuság vala nézni azt, a' mint a' lováság a' városba bé rontván, az útzákon tanált Frantziákat öszve vagdalta, és egynek is a' ki tsak elejébe került, nem kedvezett. A' kik végre a' *Bokkenheimi* kapun a' városból ki-szabadultanak vala, az úton rész szerint azok is bé érettettenek. — *Frankfurt*nak *Mindenszentek* nevezetű

uttzájában vagy 2 házak majd földig semmivé tettének, és igen sok házakban tanáltattanak Kár-táts golyóbisok. „

Még egy más Levél ugyan tsak ezen dologról: — „ *Frankfurtnak* meg vétele és annak a' kevés számu 's igen gyenge Frantzia sergetskének vakmerő maga oltalmazása, egy néhány jó vitézzeibe belé került a' *Pruszszus* és *Hafszus* Sergeknek 's még a' *Frankfurti* Polgárok között is némellyeket életektől meg-fosztá, kik lokan ezen *Frankfurti* Polgárok között a' kapukat oltalmazó Franziákat fegyvereikből ki vetkeztetvén, a' kapuknak fel nyitását segítették. — A' Pruszszus Királynak *Frankfurtba* való meg-érkezésével mindenek le-tsendesedének, ki-is az ugy nevezett Veress házba bé-szálván, akkor mindjárt 5 száz aranyokat oltatata ki azok között a' Polgárok között, a' kik a' kapuknak felnyitásában segítségül vóltanak „

A' Dec. 3 dikán költ *Frankfurti* Ujjság ezeket írja: — „ Az a' tsata, melly 2 dikban dél után *Bockenheim* és *Rödelheim* között történt, tulajdonképpen tsak a' *Cüstin* előll-járó Sergeinek maga vizsgálva vonása vala, ő maga pedig még ekkor *Höchstben* vólt. Ezen tsatában tsak egy néhány lépésnyire a' Pruszszus Királytól Gen. *Eben* sebet kapván, 12 katonák által fel véteték, és ezen városba hozattaték. — Ez nap (Dec. 3 dikán) a' Pruszszus és *Hafszus* Sergek itt *Frankfurtban* és a' körülbé fekvő falukban nyugvó napot tartván, *Cüstin* ugyan ez nap a' maga Sergeit *Höchst* mellől *Weilburg* felé Moguntziához közelebb vonta. (Valamint ezen egész tsatában még eddig majd minden környülállások különböző módon irattatnak le, így szintén kétséges még eddig tsak az-is, hogy hány Franziák estenek légyen fogságra. Ezen *Frankfurti* Ujjság szerint 200 fogjokat, a' *Hannai* Levelek szerint pedig 500-at vitt a' *Kospoth* nevű *Hafszus* Regiment magával vizsgálva *Hanauba*. Ez akár hogy légyen, tsudára méltó, és azt lehet mondani, hogy két-tségben

tségben esökhöz álló vakmerő bátorság volt az ezekben a' *Frankfurtba* bé szorított egy néhány száz Frantziákban vezérestől edgyütt, hogy egy ágyu nélkül lévén; egy — — ellenséges tábor ellen magokat oltalmazni, és meghalni, hogysem fogságra menni, inkább akartanak. „

Még egy 3 dik *Decemberi Frankfurti* magános Levél: — „ A' *Frankfurti* lakosok még ma is alig tudnak a' nagy ijedségből magokhoz jöni, mellyet benne a' Frantzia katonáknak, nevezetesen a' Nemzeti Gárdistáknak, a' *Pruszszus* és *Haszszus* katonák által az utzán való öszve vagdaltatásoknak szemlélése okozott. Az utzákon széllyel rebdeső golyóbisok által a' város lakosai 's katonái között is sokan meg sebesedtenek, 's ketten az első között csak hamar meg is hóltanak. Az árvák és szegények háza is szenvedett az ágyu golyóbisok miatt. A' Borbélyok egész késő étzakáig bajoskodtanak a' sebesek kötözésével, és utoljára még a' kötöző ruhák dolgában is fogyatkozás lévén, a' Polgárok a' sebesek bé kötözhetésére az ingeket és lepedőket nagy siettséggel szerkeztették öszve.

Frankfurt 4. Nov. — Azt, hogy a' *Haszszusok* ezen tsatázásban ennyit vesztenek, tsupán egy történet okozta. Az ő előre ki-tsinált plánumok szerint, a' *Ménus* vize partja felől lévőknek az első ágyu-lövésre segítségére kellett volna sietni a' városnak ellenkező oldalát ostromlóknak; de szerentsétlenségére ezeknek, a' nagy szél éppen ellenkezőlög fúván, amazok a' jel lövést meg nem halhatták, és ezeknek segítségére nem jöhettének. — Meg-jegyzésre méltó ez is, hogy a' Frantziáknak 2 ágyujok lévén, ezeknek sem vehették még csak egy lövés hasznát is, mivel midön velek meg indultanak a' *Sántzok* felé, a' tengelyek szegei kivétetve lévén, kerekeik el hüllottanak, és így az ágyuk a' földre esvén, akkor hirtelen haszon vehetetlené lettenek. A' tengely szegeket vagy 6
mester

mester emberek és egy Posta inas lopták vólt-ki, kik is a' Pruszszus Királytól 30 aranyokat nyerének ajándékba. — Dec. 3 dikán 3 Spionok akasztatának fel *Frankfurtban*.

A' Pruszszus Király a' magokat *Frankfurtnál* jól viselt tiszteket érdemek szerint meg jutalmaztatta, kit egy, kit más érdem kereszttel ajándékozván meg közzüllök.

Az ujjabb hírek szerint a' *Pruszszus*, *Huszszus*, és a' *Manheimban* fekvő 6000 emberekből álló *Austriai* Sergek annyira körül mondatnak *Moguntziát* vettnek lenni, hogy igen bajoson, vagy éppen nem is lehet remélleni, hogy a' *Frantziák* benne megmaradhassanak. — — — Azt legalább egy néhány közönséges Levelekből olvassuk, hogy a' *Pruszszus* Sergek már *Moguntzia* mellett állanak

Düszszeldorf 1. Dec. — A' *Lüttichi* Püspök ide érkezett, a' 2 *Frantzia* Printzek is, *Moszszio* és az *Artesiai* Gróf, rend kívül való nagy számu *Emigránsokkal* itt vagynak. Gen. *Alvintzi*, *Jordis*, és *Diesbach* Kolonia felé vették újokat, kiket Gen. Gr. *Sztáray* is, kiről azt haljuk, hogy sebet kapott vólna, ezen úton követ. A' Ts. Királyi Sergek fő hadi szállása még ekkor *Hervében* vólt, a' hová Nov. 28-dikán Gr. *Klerfe*, *Latour*, és sok más fő rangu hadi tisztek érkeztenek meg.

Gen. *Valence* egy Levelet inditván Nov. 21 dikén a' Nemz. *Conventhez*, ebben a' maga *Namur* ellen való mozdulásairól, *Namur* városának Nov. 21 dikén lett el foglalásáról, és végre a' *Namuri* fellegvárnak, mellyben Ts. Kir. Generál *Moitelle* a' Komendáns, vakmerő ellent állásáról, téfzen emlékezetet.

Hollandia. — A' Hollándiai Rendek Nov. 24 dikén magának a' Helytartó Hertzegnek jelenlétében rendkívül való Status-tanátsot tartottanak, mellyre, a' mint hallatik, alkalmatosságot szolgáltatott a' Frantziáknak az a' kívánsága, hogy az *Antverpiai* várnak a' viz felölről való meg-támodására a' *Schelde* vizén fel felé hajókázhasanak. — *Hígből* ugyan ezen dolog felöll így irnak a' közön-séges Levelek Nov. 27 dikén: — „

A' múlt héten 2 fegyveres Frantzia hajók érkezének meg *Ostendéből Vliszingen* mellett. (*Vliszingen* egy erőss város egy *Walcheren* nevezetü Szigeten, a' hol a' *Schelde* vize a' tengerbe szakad, és a' melly városon egy olyan méjjségü és szélelségü Kanális mégyen keresztül, melly egy nagy hajós Seregnek mindenkor ki kötő helyül szolgálhat.) Ezen meg érkezett 2 fegyveres Frantzia hajóknak tzélja a' vala, hogy a' *Schelde* vizén fel-menvén, az *Antverpiai* fellelegvárra ágyuz-zanak. Tudtára adattatván pedig a' Frantzia Komendáusnak, hogy a' *Hollándiai* Statusok a' fenn-álló *Trakták* szerint, ezt a' Frantziáknak meg nem engedhetik, ehez képpest a' Frantzia hajók magokat a' vigyázaton álló *Hollándus* hajók hátok megé vonák, a' hol azon valószra fognak várokozni, mellyet a' *Hollándus* Rendek a' Frantzia Komendánstól nékiek bé adatott Repræsentátióra fognak adni. — A' Tsászári Királyi Követ Gr. *Stahremberg* azonban egy *Memorialist* nyúja-bé ezen dolog iránt a' *Hollándus* Rendekhez, mellynek ez az értelme: — „

„ Fő Hatalmu Urak! Az alább nevét fel-jegyzett Ts. Királyi rendkívül való Követ, nem titkolhatja el a' maga azon való el bámulását, hogy a' Frantziáknak azt a' vakmerő lépését halja, a' melly szerint ezek az *Austr. Belgiumi* földön egész az *Antverpiai* Vár alá akarnak a' *Schelde* vizén fel-hajókázni. Az alább irt nem gondolja szükségesnek lenni, hogy hofszason emlékezzék arról, melly fontos dolog legyen

légyen az, hogy a' Fő Hatalmu Hollándus Rendek igen siető és elégséges módokat tanálhassanak annak a' nyilvánóságos kötések' meg rontásának megakadályoztatására, a' melly a' Hollándus Státusoktól meg erősítettett neutralismussal, mellyet az *Austriai* Generalisok mind ez ideig igen szorosán meg őriztenek, szemtől szembe ellenkezne. Azt itéli tehát, hogy a' Hollándus Rendek a' Frantziáknak egy olyan kívánságára, melly valamint a' F. Tsászárnak és Királynak fundamentomos julsaira, úgy a' Hollándiai Republicának nyugalalmára nézve is, igen veszedelmes lehetne, réá ne áljanak. 92

Maulde, az eddig *Hágában* múltatott Frantzia Követ, kiről azt írák vólt, hogy vissza hivattott vólna Frantzia Országba, ismét meg marad itt tovább is, és a' *Pétersburgból* előbb ide rendeltetett Frantzia Követ, *Genet*, valami más haszontára fog fordittatni.

Svédzia. — A' *Svéd Régens*, az ujjabb *Stokholmi* hírek szerint, meg határozta, hogy egy közönséges Gyűlést hirdetteisen, mellyben csak a' Nemes Személyek és főbb tisztviselők jelenvén-meg, azért ezen gyűlés csak is *Urak Diétájának* fog neveztetni. — Továbbá, egy Királyi Rendelés által meg határozatott az-is, hogy a' jövő elztendő 3 dik Márziusára, u. m. azon napra, a' mellyen ez előtt 200 elztendőkkel az *Augustána* Vallás Svétziában felvétettett, az egész Országban egy közönséges öröm innep (*Jubileum*) hirdettefsék.

Olosz Ország. — *Piémontban* a' hadi készületek mind máig igen nagyok, a' Király lakó városa is, *Turin*, minden oldalról a' leg jobb oltalmazó készületek által erősítettik. — A' *Genuai* Herzeg (*Doge*) ki hirdetteté közelebbről, hogy a' *Republica* a' *neutralismusi Systemát* tovább is megfogja tartani, melly szerint a' *Republica* lakosai közül senki magát a' hadakozó hatalmasságok dolgába elegyíteni ne mérészelje.

A' *Genuai* ki-kötő helyben feküdt Frantzia hajók között 4 könnyű hadakozó hajók (*Frégátok*) Nov. 20 dikán a' tengerre ki-evezvén, csak hamar ezeknek még más 3, negyven negyven ágyukat hordozó *Frégátok* is, mellyek *Toulonból* érkeztenek vala meg, utánok kezdettenek készülni. Ezen hajók, a' *Spézziai* ki-kötő helyből hasonlóképpen ki-indúlt, és a' mint mondják 50 vitorlás Frantzia hajós Sereggel, magokat egyesítvén, a' mint már eddig elé meg tudni lehetett, *Néapolis* és *Sicilia* elvették útjokat.

Páris. — (Nemzeti Conventbéli dolgok.)

A' Nov. 22 dikén tartatott ülése a' *Conventnek*, a' bé-érkezett külömb külömb féle jelentő Leveleknek olvasása által hezdődött el, mellyekben ezen Gyűlés tömjén füst által ditsöittetik (az az minden tiszteletnek nemével magasztaltatik). Ezen jelentő Levelek között vólt a' többek között az 1688-dik esztendő béli *Anglus* Revolútió barátjai *Londoni* esmeretes társaságának is egy olyan minden féle atyafiságos ígéret tételekkel tellyes Levele, mint a' milyent egy revolútiós-társaságtól csak várni lehet.

Mánuel

Mánuel arról tudósította a' Nemz. Conventet, hogy az *Evreux*-beli Püspök felső *Normáundiában* meg-házosodván, azt kívánná, hogy ezen ő házos-ságáról a' *Convent Protocolumában* ditséretes emlé-kezet tétettetnék.

Az *Emigránsokról* meg-határozott a' többek között az-is, hogy még csak azok az ajándékozó Levelei is ezeknek, a' mellyek 1789 nek *Juliussán* innen tétettének, minden erő nélkül valóknak és semmit érőknek tartassanak. — 25 dikben ismét holmi irások és jelentő Levelek olvastanak fel, mellyek a' Frantzia nép' egy részének gondolko-zása módját, kívánságait, és azt a' meg-elégedést foglalták magokban, mellyel a' Frantzia Polgárok a' *Nemz. Convent'* munkának helybe hagyását je-lentették. — A' Tudományok Akadémiája arról tudósította a' *Conventet*, hogy a' réája bizatott munkával való foglalatossághoz hozzá kezdvén, re-méli hogy véle 1794 ben egészszen készen fog len-ni. Ezen munkának tzielja az, hogy minden mé-rőknek, mértékeknek, fontoknak 's a' t. külömböző nemei az egészs Országban egy formára vo-natassanak.

Égalite, a' vólt *Orléáni* Hertzeg azt jelentette a' Conventnek, hogy ő ugyan a' maga léányát egy darab idővel ez előtt két más ifju polgár léányok-kal és egy polgár asszonnyal együtt, rész szerint egésségének jobbittására, rész szerint pedig az *An-glus*-nyelvben való tökéletesedésére, *Angliába* kül-dötte legyen; mivel tehát ezen ő léányának *An-gliában* való mulatása Frantzia Országból való ki-költözésnek nem tartattathatnék: erre nézve kéri a' *Conventet*, hogy az ő léányát egy Dekretom ál-tal, az *Emigránsok* ellen hozatott Dekretom aloll izabaditaná-fel. Ezen kívánsága *Egaliténak* a' *Tör-vény-hozó Commissióra* bizattatván, és ez Novemb. 22 dikén a' maga vélekedését meg tévén, az *Egali-te* kívánságának meg adását jóvasolta. Minthogy pedig a' Nemz. Convent által el vólt előre végeztetve,
hogv

 hogy az *Emigránsok* ellen hozattatott Dekretom aloll semmi ki fogást telyességgel meg ne engedjen, tehát a' Commisó javaslasát félre tevé, és a' maga egyéb foglalatoságainak folytatásához kezdé. — Tsak ennyit nyere Gen. *Biron* is a' *Conventtől*, a' ki a' maga már 15 elztendőtől fogva *Angliában* múlató feleségének Frantzia Országba való visz: sza jöhetését kérte.

A' Nemz. Convent meg határozta, hogy *Szavoyából* 84 dik Departamentom formáltassék, és *Mont Blanknak* neveztesék.

Magyar Ország.

Az ősz Kassa körül hasonló vólt egy darabig a' leg-szebb tavaszhoz, hanem a' DéceMBER igen szükségessé tette a' farkas bundát, havunk még nem vólt, tsak egy kiség kezdett lézengeni, meg ismét el-olvadott. A' hegy allyai (ujj) borok jóknak mondatnak lenni, alszú szőlő most több van mint közönséges, és azért nagy az árra is. *Kassán* a' Város Kortsmain nem a' leg-jobb bornak itzéjét mérik két garason. — A' Vármegye Gyülease az előtt két hetekkel, az az November' 20 dikán kezdődven még is tart; 20 dik Novomberben történt az, hogy a' T. Rendek' Gyülekezetében a'

Pesti

Pesti Magyar Játzók' kérő Levele fel olvastatván, tsak hamar mint egy 160 forintok szedettettek számokra, és meg hagyattatott a' Szék Biró Uraknak, hogy Járásaikban a' Nemességet ezen igyekezetnek elő segéllésére serkentessék. Ditsiretre méltó vólt ezen Gyűlésben némelly Hazafiaknak hazájok' szeretete, de még sem az vólt az, a' mellyet az Anglus Parlamentumokban láthatni, és valóban nagy szerentsétlensége az a' mi Hazánknak, hogy kevesen látjuk még által, mi' vihetné fel Nevünket arra a' ditsőségre, a' mellynek még alig leptünk első küszöbére. Artza pirulással mondom azt, hogy némelly hetýke emberek egy petákotskát nyujtottak Hazájokért.

Egerből December' 1 ső napján. — A' meghalálozott *Beretz Kánonok* Ur helyébe *Csomortányi* Ur lett Kánonok. — — —

— — — — — Egy Kánonok Urat meg akarának lopni a' napokban, a' Tolvaj az ablakon ment bé a' Fő Tiszt. Ur' házába.

Sepsén 30. Nov. — Gyakran külömb külömb féle dolgokról tett tudósításokat az Ur Ujjságaiban. A' Baranyát pedig talám még most-is régi szemekkel nézhetik, hogy erről senki semmit nem méltoztatik az Urnak írni. — Hogy azért én bennem találjon pártfogóra, le irtam rövideden egy néhány két sorú Verseken, olly tzéllal, hogy hadd dítsek kedhessen e' mi Baranya V. megyénk-is azzal, hogy ő-is ült már és ki nyargalhatta magát a' Ns Magyar Kurir jól tanított Derelsén.

Baranyának rövid le-írása:

Az egész Országot észszel ha meg járom

Valahol valaha vólt leg kisebb járom;

Ha vizsgálom benne a' sok Vármegyéket

'S az ezekben fekvő különös Megyéket:

Baranya Vármegyét nem roszznak találom,

Mellynek boldogsága sokaknak tsak álom,

Holott

Holott Országunknak kívánatos Részze
Betsüli kinek van javaiban részze.
Fő Város Megyénkben a' nevezetes *Péts*,
Ez a' valóságos Magyar Ország *Béts*.
Virágzik most ebben az okos és jó rend
Kormányozván azt az Vármegye 's Uri Rend.
Diszesen szállitják a' lakó helyeket,
Köztünk nem szenvednek lenni Korhelyeket.
A' *Duna* 's a' *Dráva* hatja Határát,
Melly ha ki önt nyerjük mezőnknek hat árát.
Fekvése hol hegyes, hol ékes szép Völgyei,
Itt ott a' patak viz keskeny árkot völgyel,
Köröskörnyül Megyénk ékeskedik hegyel,
Majd minden határunk ditsekezik egyel.
Vetemény Kertet tart a' kies hegy allya,
A' tető a' gyümölcs 's szőlő fát javallya.
Púpos Kenyereket hogy jobb izünn egyék,
Innét élnek borral más egyéb Vármegyék.
Itt van átallyában a' jó bor Kútfeje,
Mellytől a' részegnek sem fájul meg feje,
Valósággal az illy jó föld a' bor' anyja,
Mellyet kebelében szoritott *Baranya*,
Mind erdő, mind a' völgy, mind pedig a' tető
Itt nem haszontalan, mind haszon vehető.
A' hegy tető finum bort ad minden ősziel,
Sok jó kedvet kapat minden meg únt ősziel.
Jó búza termő föld egyenes lapátza
Terem erdeinken abrantsoló pátza.
A' patak Megyénket itt ott által futtya,
A' ki vizet inni kíván leg-jobb kúttya.
Lám hogy nem legroszszabb tehát itt az élet,
Hogy rongálta még is a' kemény itélet?
Ha hát *Baranyának* ditséretét érted,
Ne vond le Megyénkről, imádkozom érted.
Ha pedig te még is dobot üttiz ellenünk,
Ugy nekünk sem lehet téged keméllenünk.
Szalai György, Baranyai Sepsi Prédikátor.

Kementze, Ns *Honth* Vármegyéből. — A' múlt
Szent András Havának 8 dik napján Nemes Várme-
gyénk' tartatott Köz-Gyülekezeti fel-olvastatván

Ő Exc. ájának *Balassa Gyarmathi* Gróf *Balassa Ferentz* Urnak, az Ország izerint tett Hadi segedelem le-fizetése irant bé-nyújtott ajánlása, mellyel nemcsak maga Megyénkben fekvő Jólzági' jövedelmének bővséges részit ezen segedelem le-szolgáltatására oda engedte, de még ezen felyül Jólzági ke-rekségiben találandó minden Valláson lévő Lelki Pálztoroknak, maga Tisztviselőinek, 's Uradalmiban lakó Nemesekeknek is részzeit magára valóta, fel-gerjedett az egélsz Nemes Gyűlésben ő Excel-lentziájához viselt szivessége, és minémü közönő Levelet irt légyen a' Ns V.megye egyenlő fel kiál-tással meg-bizonyított öszve fogó akarattyából ő Exjához azt ebből lálsad Kedves Kurirom, és mind ezen érdemes Hazánk Nagygyának, mind pedig N. Vármegyénk Díszére tedd Leveleidben nyilván-sá-gosá, melly e' izerint következik: — „ E' máj Gyűlésünkben Excell.ád nevében az Ország által ajánlott segedelemre nézve olly Hazafiúi ajánlás-tétetett, hogy Exc tziád azon kívül a' mi a' Me-gyénkben fekvő Jólzágira esik, annak ki-fizetésit-is a' mi ezen segedelemből az Uradalmiban lakó Ne-meseeket, akár melly Valláson lévő Papokat, és oda való Tisztviselőit nézi, fel valólni méltoztatott. Melly Nemes ajánlása által valamint Exc. tziád a' Felséges Urunknak ajánlott segedelemnek fietősbb bé-szedésit Királyához való hivségihez kaptsolt Ha-zája forró izeretetiből lelkesítettvén nem kevésbé eszközölte; úgy el nem rejthettük mi is azon há-láadattoságunkat, mellyre Exc. tziád' ily nagy lel-küsége által köteleztettünk. Most szivess, 's alá-zatos közönönetet telzünk, 's kegyes jóvoltiban aján-lottak örökös tilzteleettel maradunk. — alázatos köteles szolgái — Nemes *Honth Vármegye'* Rendei.

Erdélyből -- Sajó Udvarhely és Betlen között olyan özet vadásznak, a' melynek derekán 40 fo-rintal teli gyűszü vagyon. Ez az Öz így kapott pénzre, hogy a' tályon valami vadászok kopól fel kapván hajtottak a' Szamos felé, a' hol mivel nem

vólt merre fogjon, bé ugrott a' Szamosba, és ke-
resztül kezdett úszni. A' tulsó parton egy paraszt
ember ezt jól nézte, és meg-állott a' botját jól
markába szoritba, 's az Öz éppen ott a' par-
ton; ki-mászván, a' paraszt ember ugy meg-ütöt-
te főbe, hogy mindjárt le dőlt, az után valami
madzagotskákka a' lábait egybe kötötte, de mi-
kór így is jó móddal még fel nem vehetné, le-ol-
dotta a' gyűszűjét, mellybe vólt 40 forint-is, a'
mellyeket tsak akkor egy vásárban tulkáin kapott
vólt, az Öznek derekára tsattolta, és botját belé
dugván a' vállára vette. Egy darabotskáig midön
így vitte vólna, az Öz ki jozanodott a' izédelgés-
ből, mellyet a' Paraszt már meg-hólnak lenni gon-
dolt, meg rúgdalta magát, a' madzagokat el-szag-
gatta, a' botból ki-esett, és pénzesztül együtt el-sza-
ladott.

Utolsó jegyzés.

A' *Béts* városa Komendánsa Gr. *Kinszky* a'
a' táborhoz vagyon rendeltetve, a' hová minden
órán meg indulván, a' H. *Eszterházy* helyett nem
régiben *Brajszgauba* küldetett Gen. *Terci* által, hal-
juk hogy a' *Bétsi* Komendánságból fel fogna vál-
tatni.)

Tudománybéli Hir-adás.

A' közelebb jövő *Jósef* napi *Pesti* Vásárra egy ilyen Titulusú Magyar Könyv készül: *Phyfico theologia*, az az, az *Isten* lételének és tulajdonságainak a' *Teremtés* munkáiból való meg-műtattatása; *Irta* *Angliában* *Derhám* *Viliám*, *Windsori* *Kánonok*, *Essex* *Tartományban* *Upminsteri* *Prédikátor*, és a' *Királyi Társaságnak* *Tagja*; Magyar nyelvre fordította, és a' *Természet* újabb *Visgálóinak* *Írásaikból* vétetett *szükséges Toldalékkal* meg gazdagította *Segesvári* *István*. — Ez azért adatik most hirül az *Erd. Közönségnek*: ne hogy már más is dolgozzon az említett Könyvnek fordításában. — Más-kor bővebb Hir-adással leszünk éránta. — *Költ* *Bétsben* *1792 dik* *Esztendőben* *December* *14 dik* *napján*.

Hir adás.

Magyar Országban az a' hir terjedett el, hogy *Keresztury* *Joséf*, volt *Királyi Magyar Udvar*. *Agens* meghalálozott, következés képpen az ő neve alatt eddig vitetett *Agentia*-is *Bétsben* meg szűnt volna. Minthogy pedig ezen hir egészen fundamentom nélkült terjesztetett-el; ezért mindeneknek, a' kiket ezen dologtsak leg-kisebbnyire is érdekelne, jelentetik; hogy minekutánna a' nevezett *Keresztury* *Joséf* testének gyengesége miatt nyugodalomra lépett volna, ő *Felsége* az ő helyébe az ötsét *Keresztury* *István*t méltóztatott *K. Udvari Agensé* tenni, melly szerint tehát ezen *Agentzia* nem szűnt meg, hanem ez után is ugyan azon név alatt fog folytatanni.